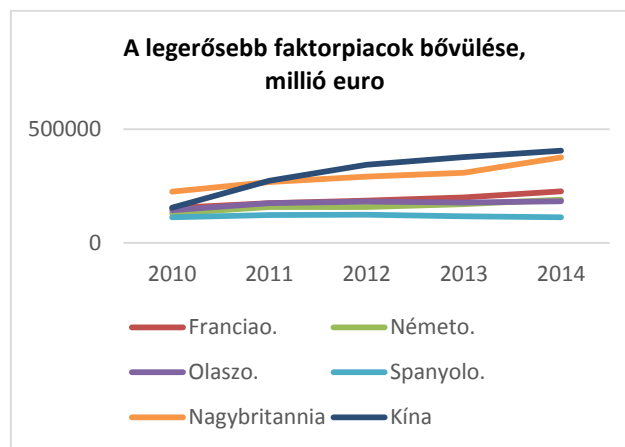

Sajtóközlemény a faktoring ágazat helyzetéről

2015. július

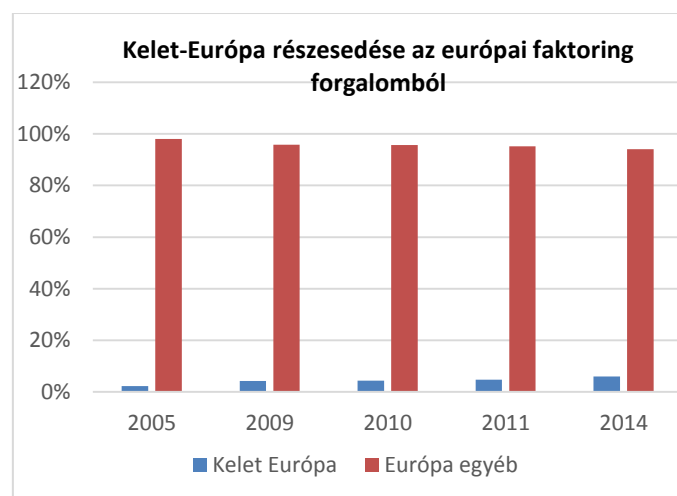
Nemzetközi trendek

2014-ben a nemzetközi faktoring piac ismét látványos növekedést produkált. A világ faktoring piaci összességében 7 %-kal bővültek¹ (2373 md. euro) 2013 évihez képest, míg a nemzetközi porondon legerősebbnek számító Európa (63 %-os részesedéssel) 10 %-os növekedést könyvelhetett el. Hosszú távra visszatekintve a világ faktoring forgalma egyenletes ütemben bővül és csak 2009-ben következett be némi visszaesés. Azaz a faktoring, mint pénzügyi szolgáltatás a válság időszakában is bizonyította más pénzügyi szolgáltatásokkal szembeni töretlen életerejét. A világ hat meghatározó nemzeti faktoring piaca 2010 óta az alábbiak szerint fejlődött;

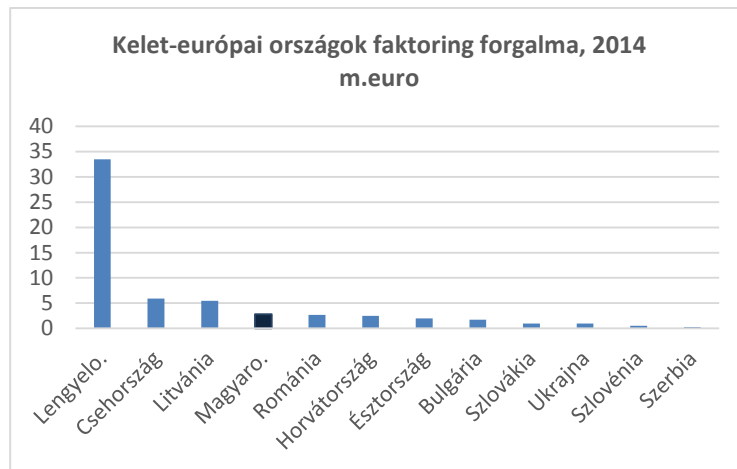
Ez a hat ország adja a világ faktoring forgalmának 64 %-át, ami az európai piaccal egyező volumen és látható, hogy a növekedést főként Kína és Anglia generálja.

Ami Európán belül a kelet-európai régiót illeti; az elmúlt 10 évben megháromszorozódott a részaránya, de még ma is marginális a súlya (6 %).

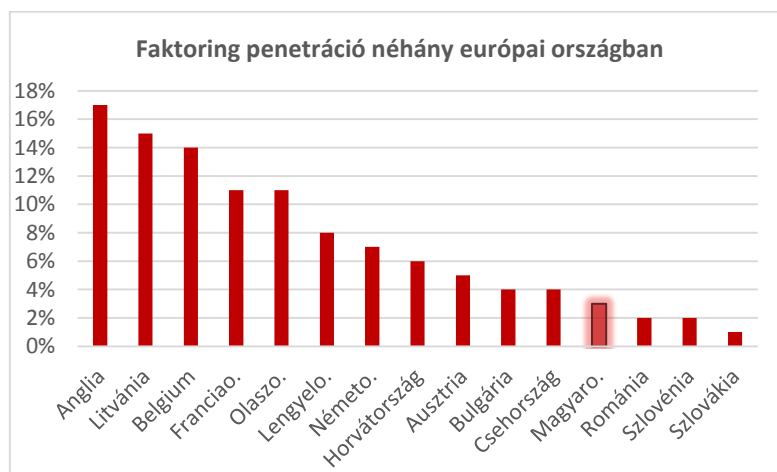

¹ FCI statisztika

2014-ben a fejlődés zászlóvivője Lengyelország volt. Magyarország a középmezőnyben foglal helyet, de Litvánia az utóbbi években megduplázta forgalmát és így megelőzte hazánkat.

A faktoring penetráció (faktoring forgalom/GDP²) 2014-es sorrendisége mutatja, hogy a fejlett piaccsalakkal, erős KKV körrel és munkamegosztással rendelkező országokban erőteljesebb a faktoring szerepe. Említésre méltó Litvánia és Lengyelország előkelő helyezése.

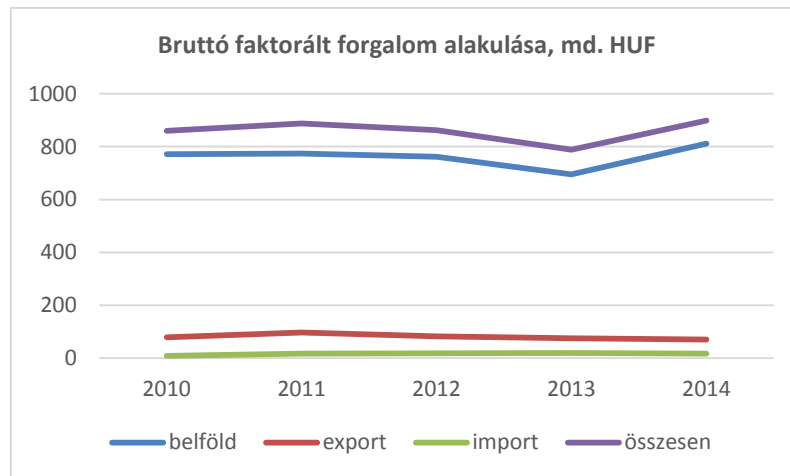
Hazai faktoring piac

A nemzetközi trendekkel ellentétben a magyar faktoring ágazat több éve stagnáló állapotban van. 2014-ben viszont közel 14 %-os növekedés valósult meg és 899 md. HUF-ra emelkedett a bruttó faktorált forgalom³. A bővüléshez a faktoring szolgáltatásával 2013-ban piacra lépett egyik új banki szolgáltató erőteljes növekedése jelentősen hozzájárult. Pozitív tendencia, hogy a tagok fele

² Eurostat

³ MFSZ statisztika

bővítette forgalmát. Több szolgáltató a 2013-as szintet tartotta és kisebbségben voltak a csökkenő forgalmú szervezetek. A forgalom változása független volt a tulajdonosi háttértől.

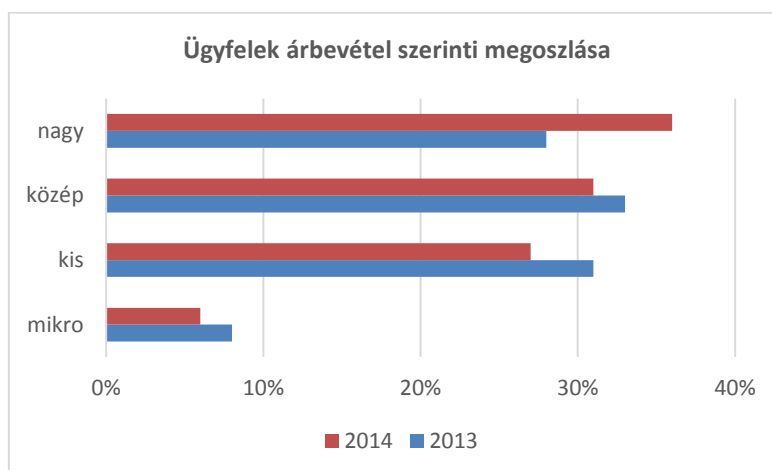

Továbbra is igaz, hogy az elmúlt években a faktoring volt az a finanszírozási konstrukció, amely - különösen az elmúlt 2 évben - növekvő állománnyal tudta finanszírozni ügyfeleit. (Az egybevetés alapja a KKV körnek nyújtott éven belüli hitelállomány.) A Szövetség becslése szerint a faktoring részaránya a KKV-k éven belüli forgóeszköz finanszírozásában tartósan 10%-a körül alakul. A faktoring stabilitását az eszközalapú finanszírozási konstrukció és a faktornak a vállalkozással való szoros együttműködése és eljárásai alapozzák meg. A KKV-k számára az igénybevételt könnyítette, hogy a faktoring költségei a verseny következtében az elmúlt években jelentősen csökkentek.

A visszkereset-mentes finanszírozás aránya 2014-ben, hasonlóan az előző évihez 37 % volt. Ez a viszonylag magas arány az ügyfelek piaci óvatosságát jelzi és növekvő igényüket a nagyobb pénzügyi biztonság megteremtésére. A követelések ez esetben olyan faktoring konstrukcióban kerülnek megfinanszírozásra, ahol a faktor vállalja a vevő nemfizetéséből eredő veszteség kockázatát.

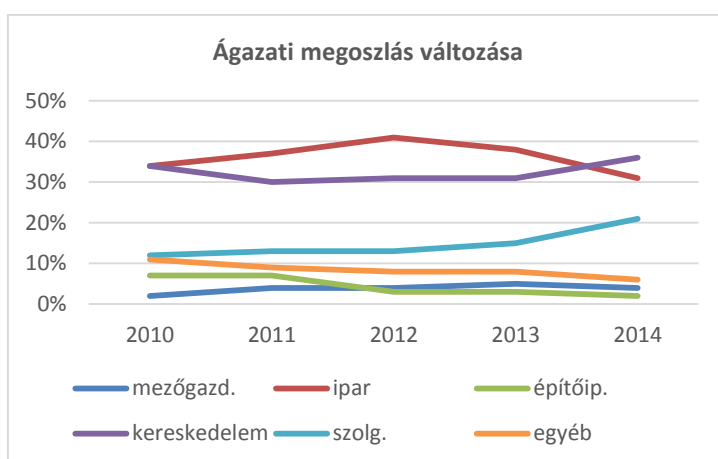
Ügyfélkör

Az ügyfélkör átalakulása 2014-ben tovább folytatódott. Nemcsak a korábbi évekhez képest, de 2013-hoz viszonyítva is erőteljesen változott;

A KKV kör aránya a 2013. évi 72 %-ról 64 %-ra csökkent és ennek megfelelően nőtt a nagyvállalatok részesedése a faktoring szolgáltatásból. Ma már több mint egyharmadát adják a finanszírozott vállalati körnek. Ez utóbbi növekedés pozitív folyamat és megfelel a nemzetközi trendeknek, ugyanakkor sajnálatos, hogy a mikro- és kisvállalkozások köre folyamatosan zsugorodik. 2010-ben még 64 %-át adták a bruttó faktorált forgalomnak, 2014-ben már csak 33%-át. A jelzett tendencia következménye, hogy az ügyfélszám is csökken. Bár az összes ügyfélszám még most is közelíti a 3000-t, de az aktív ügyfelek száma már csak 2000 körül mozog⁴.

Ágazati megoszlás

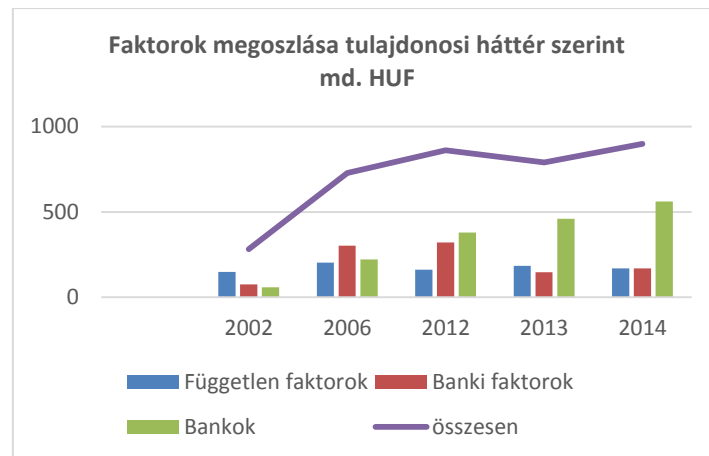
Az ágazati megoszlás 2013-hoz viszonyítva némiképp változott. Kissé gyengült az iparhoz tartozó vállalkozások szerepe és a dominancia áttolódott a kereskedelmi ágazat irányába. Emellett hosszútávon folyamatosan erősödik a szolgáltató jellegű vállalkozások részesedése a faktoring finanszírozásból. Az építőipari cégek –annak ellenére, hogy ott jelenleg a fellendülés jelei mutatkoznak- gyakorlatilag kiszorultak a faktoringból az előző, főként a válság éveiben rájuk jellemző komoly pénzügyi kockázatok miatt.

Piaci szereplők

A faktoring piacot hosszú évekig a szolgáltatók viszonylag nagy és növekvő száma továbbá a tulajdonosi háttér többszínűsége jellemezte. Az elmúlt évek folyamán a szolgáltatók köre fokozatosan zsugorodik. Ebben szerepet játszott a válsággal összefüggő kedvezőtlen piaci helyzet, de érzékenyen érintette az ágazatot a 2010-ben kivetett bankadó bevezetése is. Ez utóbbit látványosan megsínylették a független faktorok. Az intézkedést nyomán az ágazat minden harmadik tagja veszteségessé vált. A működési terhek emelkedése miatt 12 aktív finanszírozást végző faktor szüntette meg a tevékenységét. **Az 2010. évi 21 helyett, ma már csak 9 független faktor cég működik a Szövetségben, azaz kevesebb, mint felére csökkent a független vállalkozásként működő faktorcégek száma.** Feltételezhető, hogy a Szövetség tagságán kívüli faktoring vállalkozások esetében hasonló tendencia érvényesült. Abban a már említett negatív jelenségben, hogy a mikro és kisvállalkozások faktoring finanszírozása visszaszorult, bizonyosan szerepet játszik az is, hogy a független pénzügyi vállalkozások nagyobb részben kivonultak a piacról, hiszen éppen az ügyfélkörükben jelentős arányban szerepeltek a mikro és kisvállalkozások.

⁴ azon engedményező partnerek száma, amelyek a tárgyév során forgalmat generáltak .

A fenti folyamat is előidézője az ágazatban erősödő koncentrációs folyamatnak; 2014-ben a faktorált bruttó forgalom 62%-át a bankok, 19 %-át pedig rendre a banki faktorok illetve a független faktorok bonyolították le.

A 2014-es év értékelése, kitekintés 2015-re

Tapasztalati és kutatással alátámasztott tendencia, hogy a faktoring piac bővülése a makrogazdaság fejlődési trendjéhez igazodik. 2010 és 2013 között a GDP lényegében stagnált, tavaly növekedett, de csak 2014-ben érte el a válság előtti (2008. évi) szintet. Ennek megfelelően alakult a faktoring finanszírozás is. Mindemellett a tavalyi év alapján véve eredményes esztendőnek könyvelhető el. Bár az ágazat növekedését egy szereplő generálta, de az a tény, hogy a piaci szereplők fele szintén növekedést produkált, arra utal, hogy a piac az élénkülés irányába mozdul el. Ezen túlmenően a tavalyi év eredménye, hogy sikerült olyan államilag finanszírozott faktoring termékeket életre hívni, amelyek lehetővé teszik, hogy éppen a KKV kör számára a piacinál jobb kondíciók mellett lehessen a faktoring finanszírozás igénybevitelét biztosítani.

Exim faktoring termék: A Magyar Export-Import Bank kedvező refinanszírozási konstrukciója az euróban exportáló vállalkozásoknak teremt jó költség feltételeket, amellyel a különböző forrásköltségekkel rendelkező faktoring szolgáltatók azonos feltételekkel indulhatnak az ügyfelek megszerzéséért. A konstrukció előnye, hogy bármilyen üzemmérettel rendelkező (mikro KKV és nagyvállalat) vállalkozás igénybe veheti.

A Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramját (NHP) 2014. év végén kiterjesztette a faktoring finanszírozásra is. Az NHP Faktoring termékkel a vállalkozások maximum 2,5%-os költség megfizetése mellett juthatnak a faktoring szolgáltatások széles skálájához. Az NHP Faktoring tényleges indulására azonban csak 2015 közepétől nyílt meg a reális lehetőség, mert az NHP feltételek faktoring sajátosságokra történő ráigazítása hosszabb egyeztetést és további szabályozási finomhangolást tett szükségessé. A program feltételrendszere miatt a független faktorcégek nem tudnak a konstrukcióba bekapcsolódni – bár erre a Szövetség többször tett kezdeményezést. Ugyanakkor az MNB szakértőinek nagyfokú együttműködési készsége reményt ad arra, hogy ez a termék is egyre jobban közelíteni fogja a faktoring finanszírozás specialitásait.

Az új Ptk. bevezetése kapcsán a faktoring jogi háttere jelentősen megváltozott, amelyhez a szolgáltatók gyorsan, rugalmasan, a szolgáltatás zökkenőmentes fenntartása mellett tudtak igazolni.

Az elmúlt időszakban még nem keletkeztek olyan jogesetek, amelyek alapján az új szabályozás minőségére vonatkozó megállapítást lehetne tenni. A tavalyi év során minden szolgáltatónak komoly szerződés átértelmezési –átalakítási feladatot adott, amit a mindennapi munka mellett kellett megvalósítani. A konszolidált üzleti tevékenység folytatásához most az szükséges, hogy a jelenlegi jogi háttérre **hosszútávon biztonságosan támaszkodni** lehessen.

A 2015 első félévi bruttó forgalom 34,5 %-kal múlta felül a tavalyi azonos időszakit. A forgalom erőteljes növekedése jellemzően a finanszírozási volumen emelkedését eredményezi. Ennek ellentmondani látszik, hogy a félév zárásakor a finanszírozási volumen 6,8%-kal alatta maradt a 2014 félévi finanszírozási állománynak. Ez azonban abból adódhat, hogy a forgalom az első hat hónap összesített adatát, míg a finanszírozási volumen a félév utolsó napján fennálló pillanatnyi állomány adatait tartalmazza⁵. Némileg nőtt a visszeresetes faktoring aránya és ugyancsak pozitív fejlemény, hogy az aktív ügyfélszám is bővült a tavalyi azonos időszakhoz képest.⁶

A szabályozási környezet tekintetében a banki különadó fokozatos csökkentése az idei év pozitív fejleménye. A Szövetség ezzel kapcsolatban arra hívta fel az NGM vezetőjének a figyelmét, hogy a bankadó szükségességének és bevezetésének indoklásaként elfogadott körülmények sohasem jellemezték a független pénzügyi vállalkozásokat. A pénzügyi vállalkozások sosem részesülhettek különféle hiteltámogatások, gazdaságpolitikai intézkedések hatására bekövetkező gyors árfolyamváltozások, beruházási és működési támogatások hatására a bankrendszerben lecsapódó extraprofitból, amelyet részben a bankadó kívánt lecsapolni. A pénzügyi vállalkozások jövedelmi szintje nem indokolta és nem indokolja ma sem, hogy a többi ágazattól nagyobb mértékű hozzájárulást vállaljanak a gazdasági válságból való kilábalás terheiből. Ellenkezőleg, a pénzügyi vállalkozások többsége a szabályozás alapján KKV-knak minősül, és a szektor egyéb vállalataihoz hasonlóan tőkeszegénység jellemzi őket, amelyet a banki különadó tovább súlyosbított.

Ezért a Szövetség kezdeményezte az NGM felé, hogy ennél a szolgáltatói körnél kerüljön sor a bankadó teljes eltörlésére, aminek további pozitív hozadéka lenne, hogy segítene a mikro és kisvállalati kör visszahódításában is. A javaslat eddig nem talált meghallgatásra, ezért a szövetség tovább folytatja ez irányba megtett erőfeszítéseit.

2015. július 21.

⁵ A Díjbeszedő Faktorház Zrt. eladta portfóliójának egy részét és mivel ez a tény torzítja a két időszak összehasonlítását, az ő finanszírozási állományuk itt nem került figyelembevételre.

⁶ Itt, szintén a két időszak összehasonlíthatósága érdekében csak a szövetség jelenlegi tagjainak ügyfelei kerültek figyelembevételre. A taglétszám a tavalyihoz képest kettővel csökkent.

